

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław Alfred

Nazwisko: Farys

Miejsce urodzenia: Kraków

Data urodzenia: 01-04-1949

Imię ojca: Stefan

Imię matki: Krystyna

Dodatkowe informacje: Wojskowy Obóz Specjalny nr 6 w Czerwonym Borze przy 2 Batalionie Inżynieryjnym WOW był największym z dziesięciu powołanych w ramach akcji „Jesień 82”, gdzie umieszczeni zostali wytypowani przez SB i WSW działacze NSZZ „Solidarność” (łącznie ok. 1500 osób), uznani za „szczególnie niebezpiecznych” w czasie wprowadzania ustawy delegalizującej „Solidarność”. Obóz działał od 5.11.1982 do 3.02.1983. Znalazło się w nim 450 osób. Oficjalnym powodem były szkolenia dla rezerwistów. Wśród powołanych znaleźli się niezgodni do służby, a nawet niepełnosprawni. Obóz składał się z 20 baraków zbudowanych z wagonów kolejowych obitych z zewnątrz deskami. Do ich ogrzewania służyły małe piecyki, nie gwarantujące odpowiedniej temperatury w warunkach zimowych. Przetrzymani zmuszani byli do ciężkich prac fizycznych. Nakazano im budowę drogi ze śniegu na poligonie, a także magazynu min. Skoszarowani w Czerwonym Borze odbywali również ćwiczenia z obsługi broni i musztrę, co stanowiło wyjątek wśród innych obozów. Umieszczeni w obozie poddawani byli nieustannej inwigilacji. W barakach założono podsłuchy. Umieszczono tam również informatorów WSW. Prowadzono także intensywne przesłuchania. Umieszczeni w obozie próbowali protestów. 10.11.1982 kilku z nich odmówiło przyjmowania posiłków, co zakończyło się skierowaniem sprawy do sądu. Rezerwiści próbowali także kolportować wydawnictwa podziemne. Wszyscy umieszczeni w obozie poddani zostali intensywnej indoktrynacji. Bibliografia: Bożko M., Czerwony Bór. Polski Gułag '82, „Dziennik Wschodni”, 8 II 2007; Dąbrowski M., Wojskowe Obozy Specjalne 1982–1983, Lublin 2013; Piotrowski P., Kompanie polowe w „ludowym” Wojsku Polskim jako forma represji politycznych. Zarys problemu, „ZHW” 2010, nr 32-33.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Stanisław Farys figuruje w księdze ewidencji żołnierzy zgrupowania rezerwy powołanych na ćwiczenia do wojskowego obozu internowania (JW 3466) w Czerwonym Borze. Powołany 05.11.1982, przydzielony do 3 kompanii saperów. Zwolniony 03.02.1983 po odbyciu ćwiczeń.	IPN BU Pf 1090/62.	
Akta dochodzenia prowadzonego od 13.01.1983 do 05.02.1983 przez Wojskową Prokuraturę Garnizonową w Białymstoku przeciwko szer. rezerwy Stanisławowi Farysowi, oskarżonemu o to, że 31.12.1982 nie powrócił z przepustki do zgrupowania Jednostki Wojskowej 3466 w Czerwonym Borze i przebywał poza nakazaną jednostką do 10.01.1983. Tymczasowo aresztowany postanowieniem z 14.01.1983 i skierowany do Aresztu Śledczego w Białymstoku. Aktem sporządzonym 05.02.1983 przez Szefa Delegatury WSW w Łomży Stanisław Farys został postawiony w stan oskarżenia. Wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego na sesji wyjazdowej w Białymstoku z 24.02.1983 (So. 87/83) Stanisław Farys został uznany winnym popełnienia zarzucanego mu czynu. Został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na 2 lata.	IPN Bi 173/456.	